

RUCH W STOWARZYSZENIACH

PROTOKOŁY Z ZGROMADZEŃ

Roczne Walne Zgromadz. członków Związku Zawodowego Drukarzy i pokrewnych zawodów, Okręg Lwów.

Protokół z Roczno Waln. Zgromadzenia członków Z. Z. Drukarzy i pokr. zaw., Okręg Lwów, odbytego dnia 25 czerwca 1929 o godz. 7 wiecz. w sali „Ogniska“ z następującym porządkiem dziennym: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Roczno Waln. Zgromadzenia, 2) Sprawozdanie Zarządu za rok 1928, 3) Sprawozdanie kasowe za rok 1928, 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej, 5) Wybory: przewodniczącego, tegoż zastępcy sekretarza, skarbnika, i 10 członków wydziału, 5 zastępców, 3 czł. komisji rewizyjnej, 5 czł. sądu polubownego i 3 zastępców; 6) Sprawozdanie delegata na IV Kongres Klasowych Związków Zawodowych w Warszawie; 7) Wnioski i interpelacje.

Ad 1. Protokół odczytano i przyjęto bez zmiany.

Ad 2. Sprawozdanie z działalności Zarządu Okręgu zdał w ogólnych zarysach kol. przew.

Ad 3. Skarbnik kol. Marjan Pietruszka zdał szczególne sprawozdanie kasowe, przyczem wspominał o zaleganiu w wkładkach tak drukarzy, jakoteż i Sekcji Personelu Pomocniczego oraz Sekcji Introligatorów, apelując do nadpłacania tychże.

Tak sprawozdanie z działalności jakoteż i kasowe Zgromadzenie przyjęło do wiadomości.

Ad 4. Wniosek komisji rewizyjnej, postawiony przez kol. St. Terleckiego o udzielenie absolutorium Zarządowi i skarbnikowi, jednogłośnie uchwalono.

Ad 5. W głosowaniu przez akklamację zostali jednogłośnie wybrani kol.: przewodniczącym Kusyk Andrzej, zast. przewodniczącego Garliński Leon, sekretarzem Kwaśniewski Stefan, skarbnikiem Pietruszka Marjan, członkami Wydziału: Benrad Gabriel, Buniak Porfiry, Drewniak Antoni, Kruszelnicki Józef, Maćkowska Konstancy, Moszyński Zygmunt, Niemcewski Roman, Panas Aleksander, Preisler Izak, Schule Klemens, Telmany Tomasz; zastępcami: Grabowska Eleonora, Martyn Aleksander, Nowakowski Henryk, Winiarski Bronisław, Zieliński Kazimierz; komisja rewizyjna: Musij Jan, Riedl Jan, Terlecki Stanisław; sąd polubowny: Hałuszka Mikołaj, Prokopowicz Franciszek, Przybylski Jan, Wiśniewski Władysław, Zgórski Andrzej; zastępcy czł. Sądu polubownego: Bernaś Józef, Jedynak Marja, Mazurkiewicz Marja.

Ad 6. Sprawozdanie z IV Kongresu Klasowych Związków Zawodowych w Warszawie, odbytego w dniach 30, 31 maja i 1, 2 czerwca zdał kol. P. Buniak. W dłuższym, prawie 1½-godzinnym referacie omówił on wszystkie

punkty czterodniowych obrad Kongresu, podając równocześnie swoje wrażenia z całości.

Nad referatem kol. Buniaka wywiązała się dyskusja, po której referent udzielał objaśnienia. Wreszcie na wniosek tow. Kizłyka uchwalono zwołać osobne zebranie, celem zaznajomienia szerszego ogółu z pracami Kongresu.

Ad 7. Nastąpiły drobne informacje natury lokalnej.

Koniec zgromadzenia o godz. 9:30 wiecz.

Nadzw. Walne Zgromadzenie Introligatorów we Lwowie.

Dnia 19 maja 1929 r. odbyło się w sali „Ogniska“ Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie organizacyjne Introligatorów w sprawie zorganizowania introligatorów, stojących poza organizacją. — Przewodniczyli kol. L. Gołębiowski, sekretarzował kol. H. Nowakowski.

Po zagajeniu Zgromadzenia przez kol. Gołębiowskiego i przedstawienia porządku dziennego, kol. A. Drewniak, przewodniczący Organizacji, zreferował sprawę zorganizowania introligatorów, stojących poza organizacją. W referacie swym kol. Drewniak przedstawił historię organizacji introligatorów na gruncie lwowskim, cofając się o 30 lat wstecz. Przedstawiwszy konieczność przystąpienia do organizacji wszystkich, pracujących w tym zawodzie, bo tylko wspólnymi siłami można wywalczyć sobie lepsze warunki pracy i płacy, wezwał niezorganizowanych do jak najrychlejszego przystąpienia do wspólnej organizacji, podając równocześnie wysokość placenia wkładek.

W dyskusji zabierał głos cały szereg kolegów, przedstawiając niezdrowe stosunki, panujące w zakładach, wkońcu uchwalono rezolucję za przystąpieniem do organizacji. Uchwalono również zwoływać posiedzenia agitacyjne pojedynczych pracowni.

Nadzw. Walne Zgromadzenia Filji „Ogniska“ w Przemyślu.

Protokół z Nadzw. W. Zgromadzenia Filji „Ognisko“ w Przemyślu, odbytego w dniu 22 maja 1929 r. Porządek dzienny: 1. Odczytanie protokołu z ostat. N. W. Zgromadzenia; 2. Wybór delegata na Roczne W. Zgromadzenie we Lwowie i ew. wnioski; 3. Zatwierdzenie wybranych mężów zaufania w poszczególnych drukarniach; 4. Wnioski i interpelacje. — Przewodniczył kol. Mikruta, sekret. kol. Baran. — Odczytany protokół przyjęto bez dyskusji do wiadomości. — Następnie na wniosek kol. Barana wybrano przez akklamację delegatem na D. W. Zgromadzenie we Lwowie kol. Mikrutę. — Polecono przedstawić kol. delegatowi na W. Zgrom. we Lwowie szereg spraw dotyczących Filji przemyskiej, między innymi: subwencjonowania biblioteki, remuneracji skarbnika i bibliotekarza, sprawę księzek i druków dla kolegów mających się udać w podróż, oraz szereg drobniejszych spraw, załatwić na posie-

dzeniu Zarządu Głównego. — Przystąpiono do 3 punktu porządku dziennego. Przew. kol. Mikruta treściwie przedstawił kolegom obowiązki mężów zaufania i co spowodowało Zarząd do powzięcia uchwały, ażeby w każdej drukarni wznowiono wybór męża zaufania. Zaznacza, że funkcja ta jest bardzo poważna, a wybrany kolega bierze na siebie pełną odpowiedzialność wobec Zarządu za ściśle spełnianie swych obowiązków. Po oświadczeniu się kolegów w tej sprawie, podano do wiadomości wybranych mężów zaufania w drukarni Łazora: kol. M. Pikulski, Knollera i Syna: L. Baran, Styfiego: K. Hefkaluk, Robinsona i Ski: I. Winnik, D. O. K.: Kordybacha, których wybór Nadzwyczajne W. Zgromadzenie zatwierdziło. — Kol. Madejski wnosi, ażeby tych kol., którzy bez usprawiedliwienia stale opuszczają zgromadzenia, pociągnąć do odpowiedzialności. Kol. Peer podnosi sprawę zalegania w wkładkach. W zrozumieniu własnego interesu apeluje do kolegów o natychmiastowe wyrównanie zaległych wkładek. — Po wyczerpaniu porządku dziennego kol. Mikruta omówił przebieg strajku. — Po dyskusji na ten temat, zamknął kol. przew. o godz. 10 w nocy zgromadzenie.

Protokół z N. W. Zgromadzenia Filji „Ogniska“ (Oddziału Związku), odbytego w dniu 27 maja 1929. Porządek dzienny: 1. Sprawozdanie delegata z R. W. Zgromadzenia we Lwowie; 2. Wnioski i interpelacje. — Przew. kol. Mikruta, sekret. kol. Baran. — Kol. Mikruta otwierając zgromadzenie zaznaczył, że ze względu na sytuację, jaka wytworzyła się w drukarni p. Styfiego, z okazji zapotrzebowania składacza, wskazanem było nagle zwołanie zgromadzenia kolegów celem poinformowania, jak zapatrjuje się na sporną kwestję w drukarni p. Styfiego, Zarząd Główny we Lwowie. Następnie zdał obszernie sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Gł. i Roczno W. Zgromadzenia we Lwowie, gdzie jako delegat, reprezentował Filję przemyską. Przechodząc pokolei wszystkie sprawy, jakie Zgromadzenie członków Filji przemyskiej poleciło mu do załatwienia, stwierdził z zadowoleniem, że Zarząd Główny z całą życzliwością uchwalił pomyślnie załatwić wszelkie wnioski i interpelacje Filji przemyskiej. W sprawie protestu z powodu rozwiązania Filji stanisławowskiej, która to sprawa wywołała długą i ożywioną dyskusję tak na posiedzeniu Zarządu Gł. jak i na R. W. Zgromadzeniu, kol. przewodniczący zaznacza, iż pomimo zrozumienia przykrej sytuacji, w jakiej znalazł się koleśki stanisławowscy, z powodu ostatnich niespodziewanych wypadków, o jakich powiedział delegatów Zarząd Główny, widział się zniewolonym na posiedzeniu Zarządu Głównego zająć stanowisko odroczenia reaktywowania Filji stanisławowskiej aż do czasu odpowiedniego na ten cel. — Podając przebieg Roczno W. Zgromadzenia, które odbyło się na następny dzień, t. j. 26 maja br., zaznaczył m. i., iż na Zgromadzeniu padły słowa uznania dla Filji przemyskiej. Ze względu na przewlekłą dyskusję, oraz na późniejszą porę, po przeprowadzonych wyborach całego Zarządu, dalszy ciąg Roczno W. Zgromadzenia uchwalono odroczyć do następnego dnia t. j. na poniedziałek wieczór o godz. 7-ej, dlatego też nie może przedstawić kolegom konkretnego wyniku głosowania, ani też uchwały przedłożonych wniosków. — Interesując to sprawozdanie delegata, koleśki przemyscy z zadowoleniem przyjęli do wiadomości. — Wreszcie przystąpiono do omówienia sprawy spornej, jaka się wyłoniła w drukarni p. Styfiego. Kol. przewodniczący zawiadamia, iż Zarząd Gł. w zupełności aprobował stanowisko Wydziału Filji przemyskiej, jako uzasadnione, oraz że w tej sprawie wysłał już do odpowiedniej firmy odpowiednie pismo. Po dyskusji, w której zabierali głos wszyscy koleśki, uchwalono wytrwać na raz obranem stanowisku, bez względu na to, jaki obrót sprawa ta przybierze. — W końcu szeroko omówiono wskazówki, jakie Zarząd Główny udzielił w sprawie stworzenia kooperatywy i w tej mierze przystąpiono do wstępnych przygotowawczych prac. — Po zgromadzeniu odbyło się posiedzenie Wydziału, na którym uchwalono zabronić chodzenia kol. bezkonk. po drukarniach i zawezwać kol. Skupienia do ostatecznego wyrównania należności do funduszu lokalnego. — Po omówieniu szeregu innych drobnych spraw, kol. przew. o godz. 9:45 zamknął posiedzenie.

jest się zmuszonym tłok stale ponownie sprawdzać. To ciągle sprawdzanie umożliwia staranne i szczegółowe ujęcie różnic tłoku (ciśnienia).

Kto ma gotowy nakreślony arkusz przyrządu, zauważy obok zakreślonych dużych miejsc również mniejsze zakreślone miejsca w kształcie owalnym. Układ formy drukowej jednak nie jest owalny tylko ząbkowaty, zygzakowaty lub kątowy. Z układu czcionkowego (ręcznego lub maszynowego) łatwo zrozumieć można, że nie może on być nakreślony w formie owalnej lub okrągłej. W pośpiechu zaokrąglą się wszystkie miejsca, ponieważ trudno a nawet niemożliwe jest rozróżnić się na arkuszu, na którym zakreślenia byłyby uwidocznione ząbkowato, zygzakowato lub kątowo. Zakreślenia takie wpadałyby jedne na drugie.

Narzucenie nakreślenia ołówkiem daje nam możliwość osiągnięcia równego tłoku. Dokładny tłok można otrzymać również przez równoczesne podkładanie drobnych miejsc, nie zakreślając ołówkiem zaraz. Metoda ta jest trudniejszą, wymaga bowiem staranniejszego i dokładniejszego orjentowania się. Trzeba też przytem większej uwagi aniżeli przy nakreślaniu ołówkiem, gdyż z powodu postępującego przyrządzenia gubi się przejrzystość tłoku. Dlatego też metoda ta często zawodzi i uważana jest za niemożliwą do przeprowadzenia. Kto ją jednak opanuje, ten zyska wiele czasu.

Jeszcze coś z praktyki, co ma bezpośredni związek ze sztuką przyrządzania: szpice (spiesse). Wciąż jeszcze zdarza się forma, która drukować się nie da bez szpiców. Nie są to formy jednego rodzaju. Są to raczej formy różnego układu, co doprowadza do wniosku, że szpice powstają nie tylko z powodu niedbałości składaacza, składającego się na to i inne powody. Szpice wychodzą też z powodu nieumiętnego przyrządzenia formy przez maszynistę.

Czasem sam przyrząd ponosi winę tworzenia się szpiców, choćby układ sam był bez zarzutu (Naturalnie, że i maszyna odgrywa tu rolę, jednak wpływ maszyny na tworzenie się szpiców nie jest tak wielki, jak wina wadliwego przyrządzenia) O ile forma jest przyrządzona z równym tłokiem i słabym, wtedy szpice stanowią się nie tworzą. Z uwagi na powyższy fakt, można nawet drukować bez szpiców układ, który pod względem justowania dużo pozostawia do życzenia, który zatem w innym wypadku powodowałby wielkie tworzenie się szpiców.

Przy przyrządzaniu potrzebne jest bystre i krytyczne oko oraz delikatne czucie. Dokładna znajomość maszyny i wyrachowane przewidywanie, muszą przytem dopomagać. Jest to sztuka drukarza maszynisty.

(„Der graph. Betrieb“)

Tłum. L. Speidel